

Jana Mynářová získala prestižní ERC Advanced Grant. Na FF UK bude zkoumat násilí v každodenním životě starověké Mezopotámie

23.6.2026 - | Filozofická fakulta UK

Profesorka Jana Mynářová z Ústavu starého Předního východu FF UK získala prestižní ERC Advanced Grant. Evropská výzkumná rada (ERC) podpoří její pětiletý projekt TENSION - Taxonomies of Interpersonal Violence in Ancient Mesopotamia částkou ve výši 2,5 milionu eur, tedy víc než 60 milionů korun. Na Filozofické fakultě UK jde již o druhý ERC Advanced Grant v řadě, v Česku teprve o třetí svého druhu.

Projekt TENSION týmu profesorky Mynářové nabídne vůbec první komplexní pohled na mezilidské násilí v každodenním životě starověké Mezopotámie. Namísto tradičního zaměření na elity a politické dějiny se soustředí na zkušenosti běžných lidí a jejich každodenní konflikty.

„Vycházíme z rozsáhlého souboru dopisů a právních textů, které zachycují situace obyčejných lidí. Zajímá nás, kdo se násilí dopouštěl, kdo byl jeho obětí, kde a kdy k němu docházelo a jak byly podobné konflikty řešeny. Chceme tak zpochybnit rozšířenou představu, že rané městské společnosti byly ze své podstaty prostoupené násilím. Předpokládáme naopak, že mezilidské násilí bylo spíše vzácné, vázané na konkrétní situace a výrazně ovlivněné sociálním postavením, prostředím a dobovými možnostmi řešení sporů,“ vysvětluje profesorka Mynářová.

Projekt během pěti let zpracuje více než 40 000 sumerských a akkadských klínopisných textů vzniklých v průběhu téměř tří tisíciletí. Významnou součástí projektu je propojení tradiční filologické práce s pokročilými digitálními metodami. Mezinárodní tým výzkumníků vytvoří specializovaný lexikon výrazů souvisejících s násilím a využijí nástroje zpracování přirozeného jazyka (NLP), prostorové analýzy a statistického modelování. Výsledkem bude mj. otevřený korpus dat, databáze zaznamenaných incidentů i digitální Atlas násilí ve starověké Mezopotámii.

„Vedle samotných vědeckých výsledků představuje TENSION významný přínos také pro Ústav starého Předního východu. Jeho výstupy budou založeny na otevřených datech a nástrojích využitelných pro další odbornou práci, díky nimž vznikne dlouhodobě udržitelná infrastruktura pro výzkum i výuku. To může podpořit mezinárodní spolupráci, zapojení studentů a studentek do výzkumných aktivit i další rozvoj našeho pracoviště doma i v zahraničí,“ doplňuje profesorka Mynářová.

V letošní výzvě bylo ve všech vědních oblastech podáno celkem 3 329 návrhů. Podporu získalo pouze 317 projektů, což odpovídá úspěšnosti 9,8 %. Pro Filozofickou fakultu UK jde o mimořádný úspěch. Po loňském ERC Advanced Grantu historičky Kateřiny Čapkové získává fakulta další projekt v řadě. V českém kontextu jde zároveň o ojedinělou situaci - v oblasti společenských a humanitních věd byly v Česku uděleny zatím jen tři ERC Advanced Granty a dva z nich získaly vědkyně působící na FF UK.

„Jsem hrdá, že tak vybranou vědeckou společnost, jako jsou nositelé ERC Advanced Grantů, nyní rozšiřuje profesorka Mynářová z naší fakulty. Už při přípravě svého projektu prokázala vynikající

kvality, které bude moci naplno projevít v práci se svým týmem na projektu TENSION. Tento úspěch také ukazuje, že naše investice do průběžné podpory uchazečů o prestižní evropské granty se viditelně zúročuje,“ uvedla děkanka Eva Lehečková.

Druhým letošním úspěšným držitelem ERC Advanced Grantu v Česku je profesor Konstantinos Kafetsios z Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Oba řešitelé, profesorka Mynářová i profesor Kafetsios, se shodují, že jejich vzájemná podpora při přípravě na druhé kolo soutěže byla velmi důležitá.

„Praxe ukazuje, že vzájemné sdílení, podpora a spolupráce v rámci přípravy ERC projektů mezi institucemi i jednotlivci jsou cestou k úspěchu a zároveň přínosem pro celou akademickou obec,“ uvádí Štěpánka Gray Marková, která se dlouhodobě specializuje na individuální podporu ERC uchazečů na FF UK a dalších institucích.

ERC Advanced Grant patří k nejvýznamnějším vědeckým oceněním v Evropě. Uděluje ho Evropská výzkumná rada (ERC) na základě vědecké excelence projektu i jeho řešitelů a řešitelek. Uchazeči musí prokázat zásadní přínos pro svůj obor a představit originální výzkumnou vizi, která posouvá hranice současného poznání.

prof. PhDr. Jana Mynářová, Ph.D.

Asyrioložka a egyptoložka Jana Mynářová působí na Ústavu starého Předního východu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Specializuje se na politické, sociální a ekonomické dějiny starověkého Předního východu a Egypta a dlouhodobě patří k nejvýznamnějším odborníkům v oblasti studia starověkého Předního východu.

Přečtěte si [rozhovor s Janou Mynářovou o projektu TENSION v UK Foru](#).

<https://www.ff.cuni.cz/2026/06/jana-mynarova-ziskala-prestizni-erc-advanced-grant-na-ff-uk-bude-zkoumat-nasili-v-kazdodennim-zivote-staroveke-mezopotamie>